

Resposta de les organitzacions empresarials territorials als reptes i oportunitats de les pimes en un context de reactivació

Les organitzacions patronals, com agents actius en el desenvolupament econòmic i empresarial dels territoris, esdevenen corretja de transmissió entre l'economia productiva i les administracions públiques i, la major part d'elles, vetllen perquè aquest desenvolupament tingui una repercussió directa sobre el benestar col·lectiu i perquè el creixement econòmic sigui progressivament sostingut i sostenible. Per tant, les organitzacions patronals són una eina al servei de les empreses preocupades per trobar el punt necessari d'equilibri en el seu creixement.

L'impacte que ha suposat la pandèmia per Covid-19 a la societat i al món productiu comporta nous reptes, però també noves oportunitats per al nostre teixit empresarial que, lluny de poder aplicar fórmules magistrals, necessita uns nous marcs de gestió i governança que l'acompanyin respectant i potenciant la seva complexa heterogeneïtat.

Som un país de microempreses, pimes i autònoms i tenim un teixit empresarial amb unes dinàmiques tant dispars com necessàries on sovint, davant d'un mateix repte, no es pot aplicar una única solució. És a partir del context heterogeni de la nostra demografia empresarial, a l'acceleració de canvis en les organitzacions productives i econòmiques que estem experimentant els darrers mesos i a la necessitat d'ajudar les pimes no només a preveure nous reptes sinó a fer que siguin agents proactius d'aquests canvis, que les organitzacions empresarials tenen un paper important a desenvolupar.

Aspectes com la **cooperació publicoprivada**, un **nou model tributari** o l'**ocupació i els perfils professionals** són una constant en la preocupació del teixit empresarial que s'hauran de gestionar amb certa celeritat en els pròxims mesos. I des d'aquesta perspectiva, les organitzacions empresarials ACEB, Cecot, Centre Metal·lúrgic, CIESC, FEGP, FOEG, Patronal Metal·lúrgica de la Catalunya Central, UEA i UEI han elaborat un document que recull un seguit de propostes i conclusions, consensuades, al voltant d'aquests tres aspectes clau per a la competitivitat empresarial de les pimes i els autònoms.

REpte 1 – COOPERACIÓ PUBLICOPRIVADA

Punt de partida:

- Necessitem plantejar una reforma de la funció pública per poder implementar canvis i projectes de manera cooperada en benefici de la ciutadania i de les empreses. Continuem trobant problemàtiques sistèmiques que requereixen de visió 360 graus. El pes del cos funcional davant de qualsevol decisió està per sobre de la major part de les decisions polítiques.
- Per poder establir una cooperació publicoprivada fluïda i sistemàtica ens cal assolir una relació de CONFIANÇA entre el sector privat i el públic que actualment no es dona.
- Dels dos nivells de decisió dins l'administració (politicoideològic/tècnic) les organitzacions empresarials territorials hem de poder incidir en el tècnic ja que l'ideològic és individual i entra dins l'esfera privada de pensament de cada persona.

Què podem fer per generar aquesta CONFIANÇA?

Sector PÚBLIC:

1. Obligació en el retiment de comptes i sotmetiment a auditories externes en la mateixa mesura que qualsevol empresa i autònom.
2. Formació i professionalització dels gestors públics tant en la gestió de serveis com coneixements del món empresarial per optimitzar la compra pública o la contractació pública amb proveïdors. (Recordem que el 98% d'empreses catalanes són microempreses i pimes. Per desenvolupar plecs de projectes caldria que els tècnics coneguessin la realitat empresarial). En aquest punt les organitzacions empresarials territorials poden ser un bon aliat.
3. Definició de criteris que anul·li la interpretació o reinterpretació particular de cada tècnic a l'hora d'aplicar normativa ja que comporta diferències entre municipis dificultant o perjudicant el desenvolupament de l'activitat empresarial.

Sector PRIVAT:

1. Les organitzacions empresarials territorials hem de treballar conjuntament per recuperar el lideratge social i la capacitat d'influència del sector empresarial als territoris. Ho hem de fer mitjançant l'educació, la pedagogia i argumentant amb dades, plantejant indicadors que permetin mesurar resultats i avaluar l'impacte de les actuacions.
2. Fer visibles els casos d'èxit de cooperació publicoprivada que es donen als territoris i denunciar públicament aquells casos de mala gestió que acaben afectant la imatge general de tot el teixit empresarial. Casos de males praxis en gestió empresarial, per pocs que siguin en percentatge, impacten molt negativament en la percepció de la societat respecte de la figura dels empresaris/es i els penalitza. Cal trencar amb els estereotips i reforçar que el 98% de les empreses són pimes i estan fent molta responsabilitat social.
3. Desenvolupar una campanya de prestigi de l'activitat empresarial i de la figura dels empresaris als mitjans de comunicació. Incorporar, en les tertúlies, empresaris i empresàries en actiu que puguin traslladar una realitat que socialment es desconeix o només es tracta i reflecteix en informacions negatives (accidents laborals/ tancaments d'empresa/ etc.).

4. Treballar territorialment programes de cooperació amb centres educatius i universitats que apropin i aprofundeixin sobre el rol de les empreses a la societat des d'un punt de vista pragmàtic i poder aconseguir una visió pro-empresa.
5. Crear una comissió de treball interterritorial que permeti posar en marxa accions i microaccions concretes, amb objectius i indicadors d'avaluació comunes als diferents territoris.

REpte 2: NOU MODEL TRIBUTARI

Punt de partida:

- La política fiscal és l'única eina sobre la que el Govern pot incidir per incentivar la reactivació econòmica i facilitar l'activitat productiva. No hi ha estratègia fiscal definida i orientada a recolzar l'activitat empresarial sinó més aviat dirigida a la recaptació per mantenir estructures.
- L'any 2020, malgrat l'impacte de la Covid-19, ha estat l'any de major pressió fiscal fins el moment. El tractament fiscal actual sobre inversions i estalvi perjudica la competitivitat empresarial ja l'única via existent és el sobre endeutament, tal i com hem vist durant la pandèmia. El model tributari va cap a una banda i l'economia va cap a una altra. Per al benefici col·lectiu i social ens convindria poder alinear-les.
- Tanmateix, la tributació no és un dels principals problemes que explicitin les empreses a les organitzacions empresarials territorials. Sí demanden prioritzar amb urgència la simplificació administrativa i burocràtica per part de les diferents administracions.
- El teixit empresarial demanda un model tributari compensatori i, en una majoria, estaria disposat a pagar més si els serveis prestats per les administracions fossin eficients i àgils. Cal una administració "business friendly" per poder desenvolupar activitat als territoris.

Què proposem des de les organitzacions empresarials?

1. El model fiscal impacta directament sobre la competitivitat de les empreses, a més d'un model fiscal compensatori i que no penalitzi la inversió i l'estalvi, caldria establir incentius estables en el temps, que donin seguretat jurídica a mig i llarg termini. El model fiscal ha d'ajudar a les empreses a consolidar-se i reduir els gravàmens quan es fan bé les coses per part de les empreses també és ajudar-les. Una proposta és la devolució de l'impost de societats per innovació o internacionalització.
2. A nivell municipal ens cal donar a conèixer l'impacte que la política tributària de cada consistori té sobre les empreses del territori i proposar un treball conjunt per definir objectius i millorar els processos administratius.

Per exemple: abans d'implantar un nou impost o una nova taxa caldria conèixer l'objectiu de la mateixa i definir com es repercutirà socialment la seva recaptació així com establir els indicadors per avaluar i, finalment, comprometre's a fer públic el resultat mitjançant una auditoria. (Ex. la taxa turística a determinats municipis no es coneixen les accions dutes a terme, en benefici del sector, amb la recaptació. Ex. que incorporar les externalitats (co2, petjada de carboni, ús de recursos fòssils, energia, etc.) no sigui per l'idealisme de cada empresa sinó una aposta ferma per anar cap a una economia descarbonitzada, sostenible i circular i acompanyar-ho des del sistema fiscal.

3. El volum d'impostos municipals que suporten les empreses s'ha incrementat exponencialment els darrers anys i no té res a veure amb un increment de facturació. Han esdevingut costos fixos (residus, IAE, IBI, circulació...). L'equip de direcció de les empreses tenen tan assumida i interioritzada la contribució fiscal que fins ara no han estat conscients d'aquest increment. Les organitzacions empresarials proposem l'ús d'impostos directes i finalistes si l'objectiu és incentivar o desincentivar determinades activitats i un cop assolit l'objectiu eliminar tal impost i no consolidar-lo. És important deixar de gravar uns aspectes per plantejar gravar-ne d'altres, el que no té recorregut és anar acumulant.
4. L'optimització de despesa per assolir més competitivitat o la posada en marxa de nous projectes arran de la Covid19 han explicat mancances, disfuncions o ineficiències en la gestió de la tramitació administrativa i està duent les empreses a qüestionar si aquest increment tributari a nivell municipal manté l'equilibri entre contribució i prestació de servei. És important establir canals de comunicació i col·laboració entre patronals territorials i administració per agilitar i reduir temps en les tramitacions i ajudar a la competitivitat de les empreses del territori.
5. Proposar vies per accelerar o reduir el temps destinat a tramitacions ja existents i en curs amb els ajuntaments perquè que no es converteixin en el principal escull a l'hora d'iniciar o de gestionar activitats econòmiques. Per l'activitat empresarial el temps són diners i és vital que els serveis públics s'orientin a donar suport i ajudar a les empreses i als ciutadans. Analitzar i proposar vies de simplificació de la gestió administrativa de tots els ajuntaments.
6. Reduir pressió fiscal a Catalunya. La fiscalitat catalana ens perjudica a la competitivitat com a país.
7. Les organitzacions es prestaran de manera proactiva a ajudar a elaborar pressupostos municipals.
8. Crear un grup de treball interterritorial per concretar i analitzar tècnicament i fer propostes aplicables i replicables a diferents territoris.
9. Plantejar una política seriosa per reduir de manera efectiva l'economia oculta.

REpte 3: OCUPACIÓ I PERFILS PROFESSIONALS

Punt de partida:

- Fa uns anys que s'està alertant d'una baixada de la demografia i que aquesta tindrà conseqüències directes en la població activa, el mercat de treball i el sistema de pensions. Calen polítiques de natalitat i de gestió de la immigració orientades a resoldre problemàtiques que ja s'estan preveient.
- En relació als perfils professionals, un dels principals problemes aflorats per les organitzacions empresarials és que el sistema d'FP a Catalunya depèn d'Ensenyament en comptes de dependre d'Empresa i Ocupació, agreujat per una dispersió del sistema que no es dona en altres CCAA.

Què proposem des de les organitzacions empresarials?

1. Desvincular la governança de l'àrea d'ensenyament i dur la gestió des de l'àrea d'empresa. Establir una nova Governança en els centres formatius on l'empresa (persones empresàries/ persones treballadores) tingui un pes majoritari en la presa de decisions.

2. Implementar o adaptar **el sistema Basc de centres integrats de formació** (ocupacional, contínua i reciclatge). Els centres treballen en xarxa i no hi ha cap mena de discriminació entre públic i privat.
3. Incidir i negociar amb l'administració catalana l'establiment d'un mecanisme que permeti a les empreses unir-se per muntar un centre de formació professional sobre el sector en el que desenvolupen la seva activitat.
4. Participar activament en la reforma i millora del sistema d'orientació professional als joves i adaptar-lo a la realitat i la diversitat del sistema productiu. Una bona orientació reduirà la taxa d'abandonament escolar i permetrà donar a conèixer als joves i les famílies l'ampli ventall de sectors i activitats que disposem. Establir la figura de l'orientador professional desvinculada dels perfils d'ensenyament o docents d'ESO o Batxillerat. Generar la figura dels tutors d'empresa perquè puguin parlar amb tutors de la formació.
5. Desenvolupar programes i impulsar campanyes des de les organitzacions empresarials orientades als alumnes des de primària fins a la ESO que facin créixer l'interès pels oficis i generin vocacions professionals de tipus tècnic.
6. Definir i impulsar projectes que permetin adequar els centres de formació amb la tecnologia actual.
7. Exigir coneixements del món de l'empresa en els cos docent de la Formació Professional. Els professors han de comptar amb coneixements tècnics per poder transmetre correctament els coneixements als alumnes i preparar-los per la realitat laboral que trobaran quan surtin de l'escola.
8. Facilitar les estades de formació dels professors tècnics de FP en les empreses, crear un sistema que faci obligatori aquestes estades a tots els professors tècnics al llarg de la seva vida professional.
9. Definir processos que permetin l'objectiu d'una FP excel·lent, com ara, premiar i potenciar aquells/es alumnes que mostrin interès i motivació. Orientar recursos a que excel·leixin en la seva formació.

Entitats participants:

- ACEB – Associació Comarcal d'Empresaris del Berguedà
- Cecot
- Centre Metal·lúrgic de Sabadell
- CIESC – Consell Intersectorial d'Empresaris
- FEGP – Federació Empresarial del Gran Penedès
- FOEG – Federació d'Organitzacions Empresarials de Girona
- Patronal Metal·lúrgica de la Catalunya Central
- UEA – Unió Empresarial de l'Anoia
- UEI – Unió Empresarial Intersectorial

Amb el suport de:

- Enric Rius, expert en l'àmbit del finançament.
- Josep Antoni Martínez, expert en l'àmbit de la formació professional.